

Fascinantna „Saloma“ na jubilažnom „Splitskom ljetu“

Ovogodišnje jubilarno XV splitsko ljetovanje nije započelo pod sretnom zvijezdom. Kao prva predstava trebala se na starom monumentalnom Peristilu dati Straussova »Saloma«, ali kiša koja je naglo pokvarila ovo svečano otvorenje pomakla je pravo i istinsko ostvarenje ovog velikog spektakla samo za nekoliko dana. I 26. VII, iako je »Saloma« doživjela svoju reprizu, za sve koji su bili prisutni tog dana, bila je tek to prava premijera. . .

Kad govorimo o ovom osebnom opernom djelu slavnog kompozitora Richarda Straussa nemožemo a da ne spomenemo makar i u kraćim crtama njeno »porijeklo«, odnosno njen postanak i stvaranje.

Sa »Salomom« počinje niz Straussovih djela u kojima glavne osobe predočuju niz perverzних, patoloških i nestranih tipova, uzetih većinom iz povijesti starih orijentalnih naroda.

Izbor Wildeovog istoimenog djela, iako po njemu nije bio sastavljen nikakav libretto u stihovima, nego ga je Strauss komponirao kao dramu u prozi, donio je na pozornicu fascinantno ali pomalo dekadentno djelo niske realnosti oporo i grubo satkano od okrutnih sila koje bacaju pojedine likove u pakao kataklizme, počivajući na djelevanju izopačenog spolnog nagona i skrajnje krvoločne žede za osvetom. . .

Glazbeni portret abnormalne hysterije same Salome, nije već unaprijed mogao opravdati cilj uzvišenog poimanja i stvaralačke snage umjetnosti uopće, a muzike posebno. Straussu kao čuvenom kompozitoru nije bilo lako držati u svojim rukama to djelo sa svim svojim dizanjima i padovima do kraja. Iako mu je kao genijalnom tvorcu velikih opernih ostvarenja ipak to pošlo za rukom, zahvaljujući majstorskoj primjeni lajtmotivskog sastava jer je istočnjačkom senzualnom glazbom u čas raskošnim, čas tmurnim i strašnim bojama virtuozno iskorištenog orkestra na osobito zanimljivoj disonantnoj harmoniji znao savladati sve prepreke koje su mu stajale na putu stvorivši sve potrebne ugođaje i smjelom i novom deklamatorikom izraziti sav bolesni, gnjusni grč i krik Salomine perverzne naravi i niske, ogoljene duše, nije mogao zbog previše velike želje za novim da postigne pravu pobjedu tim svojim inače grandioznim djelom.

Splitska izvedba pod majstorskom dirigentskom palicom direktora opere Mladena Bašića bila je na zavidnoj visini što se svih stvaralačkih komponenti tiče.

To je bio nevideni spektakl za sve ljubitelje operne scene i umjetnosti. Iako naši sugrađani nisu navikli da gledaju ovakove predstave, jer više naginju talijanskim operama zbog pijeve linije i belcanta, ipak su sva mjesta malne bila rasprodana.

Nije nikakav pretjerani atribut ako se za ovu predstavu kaže da je biser petnaestogodišnjeg Splitskog ljeta, koji je u svoju krunu stavio još jedan dragulj sa kojim se cjelokupna naša muzička kultura diči i ponosi.

Svi interpreti i oni koji su pridonijeli svojim glavnim ulogama kao i oni sa svojim epizodama zaslužni su za ovaj veliki uspjeh.

Kao izvršna Saloma predstavila se je u toj složenoj i škljivoj ulozi prvakinja Zagrebačke opere Mirka Klarić svojim prekrasnim glasom i adekvatnom proživljenom i na momente naturalističkom glumom. Uz nju su zaslužni i ostali interpreti, naša stara poznata gošća Nada Puttar Gold, Duško Kukovec, bivši član Splitske opere, sada prvak Zagrebačke opere, Franjo Paulik, Piero Filippi, Zvonko Prečec, Josip Šutej, Ivica Kiš, i još uz ostale koji su u manjim ulogama dali svoj doprinos da je ova izvanredna predstava uspjela iznad svih očekivanja, pogotovo kad se ima na umu da je ansambl heterogen. Na kraju treba istaći majstorsku režiju poznatog televizijskog redatelja Danijela Marušića, koji je u svojoj režijskoj koncepciji prema emotivnom i pomalo ekstravagantnom sižeju znao u granicama dozvoljenog donijeti nešto za našu muzičku javnost sasvim novo, otrgnuvši se stereotipnih dosadanih režijskih manira i tako privlačnom fakturom oduševio sve posjetioce ove spektakularne izvedbe. Scenografija Miše Račića bila je adekvatna i funkcionalna te se je izvanredno doimala, jer je bila potpuno u adekvatnom okviru ove velike predstave. Kostime je prema povijesnoj fakturi u odgovarajućem stilu izradila Inge Kostinčec, pa su se potpuno uklapali u ovaj biser-spektakl Splitskog ljeta.